

<http://physicsweb.org/article/news/10/4/2>

2006/04/05

یک شکل - جدید - عینک‌ها ی دوکانونی

شما هم از آن‌ها یعنی هستید که عینک دوکانونی دارند، و احتمالاً خسته شده اید از این که دائم باید برا ی دیدن چیزهای دور و نزدیک نگاه تان را بین عدسی ی بالا و عدسی ی پایین جابه‌جا کنید؟ اگر چنین است، شاید عدسی ی جدیدی که یک گروه اپتیک‌پیشه در ایالات متحده بار آورده اند بهزودی به کمک تان بباید. این عدسی شامل یک لایه ی بلور مایع بین دو سطح شیشه‌ای است. فاصله ی کانونی ی این عدسی، با تغییردادن ولتاژی که به آن اعمال می‌شود قابل تنظیم است. فعلًاً تغییر فاصله ی کانونی دستی انجام می‌شود. اما این پژوهش‌گران می‌گویند ممکن است این کار به بارآمدن عدسی‌ها یعنی بینجامد که خودکار تنظیم شوند، از روی این که استفاده‌کننده به کجا نگاه می‌کند [1].

هر چه سن آدم بیشتر می‌شود، انعطاف‌پذیری ی چشم‌ها یاش کمتر می‌شود و اغلب پیش می‌آید که چشم‌ها توانایی ی جابه‌جا کردن کانون برا ی تغییر حالت از دیدن دور به دیدن نزدیک را از دست می‌دهند. تصور می‌شود این پدیده (که به آن پیرچشمی می‌گویند) مشکل ۹۰٪ آدم‌ها است. عینک‌ها ی دوکانونی (شامل دو ناحیه ی مختلف شیشه‌ای) یک راه حل رایج این مشکل اند. اما کسانی که از این عینک‌ها استفاده می‌کنند، باید وقتی به دوریا نزدیک نگاه می‌کنند، از به ترتیب بخش‌های بالایی و پایینی ی عینک نگاه کنند. به علاوه، اگر از طریق عدسی به پایین نگاه کنند، ممکن است دچار سرگیجه یا سردرد شوند.

گوئکیانگ لی [2] و هم‌کارانش از دانشگاه آریزونا [3] و مؤسسه ی فناوری ی چورجیا [4]، عدسی بی بار آورده اند که این مشکلات را حل می‌کند. این عدسی شامل یک لایه ی تخت به کلفتی ی ۵ میکرون از یک بلور مایع بین دو لایه ی شیشه است.

این دولایه را با حلقه‌ها ی هم مرکز - ریزی از الکترودها ی قلع اکسید پوشش داده اند. وقتی عدسی‌ها خاموش اند و میدان ی اعمال نشده، می‌شود از آن‌ها برای دیدن - اجسام - دور استفاده کرد. اما با اعمال - ولتاژی کمتر از V_2 به الکترودها، سمت‌گیری ی ملکول‌ها ی بلور - مایع عوض می‌شود، که این هم ضریب‌شکست - بلور را تغییر می‌دهد. به این ترتیب فاصله ی کانونی ی عدسی تغییر می‌کند (هم‌گرایی ی آن کم می‌شود)، چنان‌که تقریباً بلا فاصله می‌شود یک جسم - نزدیک را دید. وقتی ولتاژ حذف شود، عدسی به وضعیت اولیه (بدون - هم‌گرایی) بر می‌گردد. این ضمناً نشان می‌دهد اگر منبع - تغذیه قطع شود، عینک را می‌شود برای فعالیت‌ها ی دید دور (مثلًاً راننده‌گی) به کار برد. لی و هم‌کاران^۱، با آزمایش - عینک‌ها ی سرنمونه دریافتنه اند عدسی پیشان هم برای دید - نزدیک و هم برای دید - دور خوب کار می‌کنند. فعلاً برای تغییردادن - فاصله ی کانونی باید ولتاژ - اعمالی را قطع ووصل کرد، اما این پژوهش‌گران می‌گویند در نهایت این ابزار خود کار خواهد بود، مثل - دوربین‌ها ی خود کانونی شونده، چون این ابزار یک فاصله‌یاب خواهد داشت، مثل - چیزی که در این دوربین‌ها هست. فعلاً این عینک‌ها ظاهر - فوق العاده ای ندارند، اما این پژوهش‌گران امیدوار اند در آینده عدسی‌ها ی با کانون تنظیم شونده ی زیباتری طراحی شود.

- [1] Proceedings of the National Academy of Sciences (to be published)
- [2] Guoqiang Li
- [3] University of Arizona
- [4] Georgia Institute of Technology